

Zaměstnavatelé a profese

Sektorová rada elektrotechnická popsala současný stav typových pracovních pozic

Julius Růžička, člen SR elektrotechnické, předseda Unie elektrotechniků ČR

V rámci projektu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (MPSV) o pracovních příležitostech a zaměstnanosti, který je spolufinancován Evropskými strukturálními fondy (ESF) a národním rozpočtem ČR, je realizována veřejná zakázka Národní soustavy povolání (NSP). Projekt je připravován a řízen sdružením-konsorciem, jehož členy jsou Hospodářská komora ČR, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Institut Svazu průmyslu a společnosti s r. o. TREXIMA Zlín. Toto konsorcium ustavilo mimo jiné i Sektorovou radu elektrotechnickou, skládající se ze zástupců zaměstnavatelů a výrobců elektrotechnických výrobků (bližší viz odstavec *Výpis ze statutu SR*). Sektorová rada (SR) má dvanáct členů, z toho osm členů je z Českomoravské elektrotechnické asociace, která sdružuje výrobce, jeden člen je z NÚOV – Národní ústav odborného vzdělávání, jeden je člen představenstva TESLA Jihlava a. s. Elektrotechnickou profesí jako takovou zastupují dva členové - ESČ Praha je zastoupen výkonným tajemníkem Ing. Jaroslavem Ďoubalíkem a UE ČR jejím předsedou Juliem Růžičkou.

SR elektrotechnická v uvedeném složení si pro svou další činnost jako jeden z cílů vytkla popsat současný stav elektrotechnických typových pozic na pracovním trhu ČR. Proč, z jakého důvodu? Výrobní podniky potřebují technologie, pracovníky v oblasti řízení jakosti, normovače, pracovníky investic a inženýrů, mistry a další. Případný zájemce, jestliže má zájem o některou z uvedených pracovních pozic, si podle daného členění najde na www.nsp.cz **náplň činností**, které bude v požadované pozici konat, nebo **znalosti**, které pro její vykonávání musí získat. To bylo hlavním důvodem pro to, aby byly tyto pozice popsány.

Je zřejmé, že se jedná spíše o zaměstnání než povolání a že budou velmi obtížně uznatelná v jiných podnicích. Důvodů pro to bude hned několik. Od odlišné struktury řízení práce, přes různou náročnost výkonu funkce až po specifika provozu. Například technolog výroby motorů bude skutečným technologem v podniku, který vyrábí např. rozváděče nebo svítidla, teprve až po zaučení a nové praxi v odlišné výrobě. Podobně mistr, kontrolor jakosti a další pozice.

Nutnou a sjednocující podmínkou pro všechny typové pozice v oboru elektrotechniky je to, že každý zájemce musí být nejdříve

elektrotechnikem vzděláním i odbornou praxí v daném elektrotechnickém oboru. Teprve pak může vykonávat tyto konkrétní výrobně organizační činnosti. Z technologa bez elektrotechnických základů nikdy nebude např. elektromontér. Avšak z elektromontéra technolog, projektant či revizní technik být může – to potvrzuje praxe minulých let.

Zaměstnavatel potřebuje v prvé řadě elektrotechnika a záleží jen na něm, k jaké specializaci jej ve své praxi povede nebo vyškolí. Povede-li ho k projektování, bude projektantem, povede-li ho ke kontrole jakosti, bude kontrolorem, nebo normovačem atd. Nebylo však možné tyto pozice zařadit rovnou mezi elektrotechnická povolání. K některým činnostem - např. normovač - potřebuje pracovník vzdělání spíše ekonomické než elektrotechnické.

Činnost SR v budoucnu

Má-li v budoucnu činnost SR elektrotechnické pokračovat, musí se změnit její složení ve prospěch elektrotechnické profese. Je nutné si uvědomit, že prioritou všech elektrotechnických povolání je elektrotechnika v teorii a hlavně v praxi. **V elektrotechnice nesmí platit dnešní požadavek snižování nutné praxe při vstupu do podnikání.** Bylo by to na úkor bezpečnosti pracovníka samotného i bezpečnosti elektrického díla, a to zejména v případech zařízení obsluhovaného laikem. Většina úrazů elektrickým proudem, včetně smrtelných, je zapříčiněna lidským faktorem ovlivněným nedostatečnou znalostí či podceněním nebezpečnosti daného zařízení. Tyto znalosti i dovednosti lze získat pouze praxí, samozřejmě podloženou dostatečně kvalitním odborným vzděláním. Projektant, revizní technik, kontrolor jakosti apod. bez odpovídající odborné praxe v daném oboru elektrotechnických činností je rizikem pro bezpečnost a kvalitu díla. Jen těžko si lze představit vývojového pracovníka bez potřebných teoretických elektrotechnických znalostí a bez odpovídající praxe v oboru. Je nutné se zaměřit na další, dnešnímu technickému vývoji odpovídající interdisciplinární činnosti, jako např. biomedicínská a klinická technika a další obory, které vyžadují elektrotechniku, resp. elektrotechniky specialisty. Musíme dbát na to, aby tam, kde se rozhoduje o bezpečnosti a kvalitě výrobku či díla, byl vždy vzdělaný elektrotechnik s odpovídající

praxí a ne absolvent nějakého „rychlokurzu“. Zaškolení v rámci rekvalifikace je jen počátkem výchovy řemeslníka nebo technika. Zaškoleného pracovníka je možné využít jen na přesně vymezené činnosti v daném oboru elektrotechniky.

Jestliže zaměstnavatelé či společnost potřebují rekvalifikovat maturanta s výučním oborem jiné profese nebo jen maturanta jiné profese na elektrotechnika, může se již dnes využít školský zákon č. 561/2004 Sb., kde v § 84 je uvedeno zkrácené studium pro získání středního vzdělání s výučním listem a v § 85 je zkrácené studium pro získání středního vzdělání s maturitou.

Teprve ukončeným vzdělávacím cyklem a provozní praxí se pracovník stává plnohodnotným elektrotechnikem, a tudíž kvalifikovaným pracovníkem oboru. Jestliže budou již při počátečním kvalifikačním růstu pracovníka uplatňována úsporná opatření v podobě zkrácení výchovy v teorii a praxi, můžeme s jistotou předpokládat problémy v celé řadě aspektů řemesla a odbornosti, jakými jsou provozní omyly, chyby a poruchy. Musíme dbát na to, aby všechny dílčí kvalifikace, ať to je technolog, mistr, projektant, elektromontér, provozní elektrikář a další, byly podmíněny získáním ucelené kvalifikace, tj. absolvováním uceleného elektrotechnického vzdělání v požadovaném rozsahu, s odpovídající praxí a rozsahem zvláštní odborné způsobilosti. V neposlední řadě je třeba připomenout, že požadavky odborné způsobilosti vycházejí z platných právních ustanovení celé řady předpisů různých právních síly.

Řemesla jsou u nás stále nedoceněna

K řešení otázek řemesel stojí za připomenutí článek bývalého prezidenta^{*)} Hospodářské komory ČR Ing. dr. Jaromíra Drábka „*Řemesla jsou u nás stále nedoceněna*“, otištěný v měsíčníku Komora v březnu 2008.

Prezident HK ČR zde píše, že hlavní úlohou je podporovat schopnosti mladých lidí a klást důraz na jejich odborné dovednosti a vzdělání. Zatím situaci zachraňují hlavně starší řemeslníci, zkušební praktici. Ti si své dovednosti ještě považují a jsou na ně pyšní. V některých firmách jsou pro svou kvalifikaci a um na roztrhání. Jenže starších řemeslníků pomalu ubývá a mladí jsou tlačeni k to-

^{*)} V letošních volbách na předsednictví HK ČR Dr. Ing. J. Drábek již nekandidoval, zvolen byl pan Petr Kužel z Prahy.

mu, aby dělali víc profesí - ale často žádnou pořádně (MFD 25. 8. 2007).

Dále článek připomíná potřebu prezentace odborných dovedností a navázání komunikace mezi školami a firmami v regionech. Zde je opět připomínána odbornost a na úseku elektrotechniky je to třeba chápat tak, že vzdělání a odborná způsobilost v elektrotechnice jsou nutným základem pro další specializace a pozice. Nejsme v bodě „NULA“, kdy nejsou žádní elektrotechnici. Elektrotechnici jsou, avšak s ohledem na současný technický vývoj a rozvoj je nedostatek kvalifikovaných elektrotechniků s odpovídajícími znalostmi a dovednostmi (viz inzerát „Přijmeme elektrotechnika s vyhláškou 50 ...“ – tudíž s praxí!). Oprávnění k samostatné činnosti v elektrotechnice ihned po ukončení vzdělávacího cyklu lze bez nadsázky označit za hazard a mimo jiné jde o rozpor s požadavky na odbornou způsobilost.

Z výše uvedených důvodů a z vlastních zkušeností můžeme usuzovat, že Sektorová rada elektrotechnická svůj cíl **popsat současný stav typových pozic na trhu práce** skutečně splnila. S ohledem na složení rady věnovala SR větší pozornost pozicím, které mají své uplatnění u výrobců elektrotechnických zařízení v jejich technicko-organizačních útvech. Méně se věnovala elektrotechnikům v praktickém a širokém spektru montážních, dodavatelských a provozních činností a vztahů. Nadále je však nutné věnovat se „elektrotechnické profesi“ v pravém slova smyslu. Z té pak, jak bylo výše uvedeno, již technology, kontrolory, ale i provozní elektrikáře apod. si zaměstnavatelé „vyučí“ sami, jestliže jim dají čas a možnost získávat zkušenosti a poznatky z praxe zkušených „mistrů“ elektrotechnické profese. Je nutné prosazovat daleko větší úctu k elektrotechnickým řemeslům než doposud a informace předávat prostřednictvím rodičů i školy již žákům základních škol. Nezbyvá než pozměnit přístup k odbornému školství a legislativu tak, aby část učňů již nastoupila do učebního

poměru prostřednictvím jednotlivých firem, které je po vyučení zaměstnají. Budou tak mít větší možnost poznat „řemeslo“ za chodu, získat skutečnou a potřebnou praxi a také větší šanci setrvat po vyučení ve firmě, kterou již poznali a která poznala i je. Zaměstnavatelé to dává možnost připravit si odborníka na pozici, kterou bude potřebovat nebo již potřebuje. Zde vidíme velký úkol pro zaměstnavatele a jejich personalisty. Přijmout učně, ale i středoškoláka a starat se o jejich praktický vývoj a jejich praktické dovednosti a připravit je tak do profesionálního života na potřebné úrovni.

Výpis ze Statutu Sektorové rady elektrotechnické

článek 1

Postavení a působnost

Sektorovou radu elektrotechnickou (dále SR) ustavuje (případně ruší) sdružení založené za účelem realizace veřejné zakázky „Národní soustava povolání“ (dále VZ NSP). Sdružení vzniklo na základě smlouvy ze dne 27. 10. 2006 uzavřené podle § 829 a následujících, zákona č. 40/1964 Sb. – občanského zákoníku v platném znění mezi stranami TREXIMA, spol. s r. o., Hospodářská komora České republiky, Svaz průmyslu a dopravy České republiky, Institut Svazu průmyslu České republiky (dále jen zřizovatel). Činnost SR pro VZ NSP je zahájena (ukončena) po udělení (odebrání) licenze zřizovatelem.

1. SR je kolektivním orgánem, který zastupuje zaměstnavatele v odborném směru elektrotechnické činnosti při tvorbě popisu povolání a kvalifikací.
2. SR spolupracuje s autorizujícími orgány při posuzování kvalifikačních a hodnotících standardů pro danou oblast a při rozhodování o udělení autorizace podle zákona č. 179/2006 Sb. fyzickým nebo právnickým osobám v předmětné oblasti.
3. Statut SR upravuje náplň činnosti, strukturu a pravidla jednání této sektorové rady.

článek 2

Náplň činnosti

K závazným úkolům SR patří popis světa práce a posuzování kvalifikací v odborném směru podle článku 1 odst. 2.

Činnost SR se zaměřuje na tyto oblasti:

1. Monitorování trhu práce v daném odborném směru (z hlediska zjišťování nových provozních trendů a jejich dopadu na rozvoj pracovní síly).
2. Řízení, usměrňování a zajišťování tvorby materiálů popisujících svět práce a spolupráce na vytváření podkladů pro vzdělávací soustavu.

Za podstatné je možno označit následující činnosti:

- tvorba a posuzování struktury povolání, typových pozic, popřípadě menších jednotek práce (dále pozic) v daném odborném směru,
- tvorba a posuzování obsahu pozic příslušnými údaji (charakteristika, pracovní činnosti, zařazení příkladů prací do stupňů, pracovní a technické podmínky, kvalifikační požadavky, kompetence),
- řešení připomínek od odborné veřejnosti,
- návrh nových a aktualizovaných pozic ke schválení zřizovateli,
- spolupráce na tvorbě Národní soustavy kvalifikací,
- posuzování, připomínkování a úpravy hodnotících standardů úplných a dílčích kvalifikací v NSK.

Úplnou kvalifikací se rozumí např. „elektrotechnik – absolvent střední školy s maturitou“.

Dílčí kvalifikace pak je „elektrotechnik – technolog, elektrotechnik – projektant“ a další nebo „elektrikář pro silnoproud – vyučen nebo vyučen s maturitou“.

Další dílčí kvalifikací pak je „elektromontér, provozní elektrikář silnoproudých zařízení“ a další.

(redakčně upraveno, mezeitulky – redakce Elektro)

AMT měřicí technika

AUTORIZOVANÝ DISTRIBUTOR MĚŘICÍ TECHNIKY

výhradní zastoupení EZ Digital pro ČR

KONZULTACE - PRODEJ - KALIBRACE - SERVIS

- ruční multimetry, stolní multimetry, kleškové multimetry, proudové sondy, wattmetry, analogové a digitální osciloskopy
- analyzátoři sítě, testery napětí, vyhledávače kabelů, miliohmometry, třídiče žil v kabelu
- sdružené revizní přístroje, měřiče zemních odporů, testery RCD, měřiče impedance smyčky, měřiče izolačních odporů
- teploměry, luxmetry, otáčkoměry, anemometry, záznamníky

http://www.amt.cz

Katalogy měřicí techniky 2008
Technické listy k měřicím přístrojům

AMT měřicí technika, spol. s r. o., Leštínská 2418/11, 193 00 Praha - Horní Počernice, fax: 281 924 344, tel.: 281 925 990, tel.: 602 366 209, e-mail: info@amt.cz